

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Disputatio XXIX. De subjecto peccati originalis ad q. 83.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

DISPUTATIO XXIX.

DE

Subiecto peccati originalis. ad q. 83.

Nomine subiecti venit tam proximum quam remotum. Remotum dicimus ipsam personam, & suppositum, quod originali peccato inficitur: de quo certum est ex antè dictis, omnes homines ex Adamo per generationem propagatos eodem inquinari, nisi speciali privilegio muniantur: quâ occasione quaritur, an Beatissima Virgo non tam ab ipso peccato originali [id quippe jam in tota Ecclesia receptissimum est] quam ab ejus debito proximo incurrendo privilegium obtinuerit. Cum verò persona hominis constet diversis partibus, & substantialibus, puta anima & corpore, & accidentalibus, puta potentiis, quaritur, secundum quam partem originale peccatum in homine proximè & immediatè subiectetur?

ARTICULUS I.

Quodnam sit proximum subiectum peccati originalis.

SUMMARI A.

1. Diversa consideratio peccati originalis.
2. Peccati originalis formaliter sumpti immediatum subiectum est anima.
3. Quoad effectus & proprietates etiam recipitur in potentiis anima.
4. Per justitiam originalem voluntas DEO subijcitur radicaliter & mediante charitate.
5. Peccatum originale integraliter sumptum inficit potentias anima.
6. Omnis culpa est voluntaria mediante voluntate tanquam causa, non semper tanquam subiecta.

tione justitiæ, sive gratiæ sanctificantis tanquam habitualis subjectionis animæ ad DEUM; ideo ipsius formalis effectus est privare animam formâ gratiæ sanctificantis: sed iste immediatè recipitur in anima, sicut & forma opposita, per quam hæc privatio formaliter expellitur, nempe gratia sanctificans, immediatè recipitur in anima: ergo formalis effectus peccati originalis in anima recipitur.

Probatur secundò ratione Angel. Doctoris. Secundum illam partem anima immediatè recipit culpam originalem, secundum quam immediatè & proximè unitur corpori: sed secundum ipsam substantiam anima immediatè unitur corpori; non enim anima mediantibus potentiis, sed potentiæ mediante substantia animæ corpori uniuntur: ergo anima culpam originalem secundum ipsam suam substantiam immediatè & proximè recipit. Major probatur. Culpam originalem derivatur in animam per generationem unitivam animæ cum corpore, unde secundum hoc concipitur anima primò receptiva culpæ originalem, secundum quod primò concipitur unita corpori: sed secundum ipsam substantiam, quæ per actionem unitivam immediatè & per se primò intenditur, concipitur anima primò unita corpori: ergo secundum ipsam substantiam primò & immediatè recipit anima culpam originalem.

Secunda pars probatur. Sicut justitia originalis per virtutes supernaturales tanquam suas proprietates redificabat animæ potentias, easque DEO subordinabat, & quidem proximè ipsam voluntatem mediante habitu charitatis, quo convertebatur in DEUM ut ultimum finem: appetitum verò sensitivum per specialem vigorem ex se diffusum subijciebat rationi: sic ex opposito peccatum originale, quod primariò & immediatè privet ipsam animam habituali subjectione, & ordinatione ad DEUM, secundariò privat potentias animæ, & maxime voluntatem habituali conversatione

§. I.

Sententia D. Thoma.

1. **P**roest peccatum originale considerari vel essentialiter, vel secundum effectum formalem primarium, vel integraliter secundum suas proprietates, & effectus secundarios, quemadmodum & justitia originalis hoc modo spectari potest. Essentialiter & secundum effectum primarium est privatio gratiæ tanquam habitualis subjectionis ad DEUM, integraliter & secundum suos effectus secundarios, seu ut vocat Angel. Doctor, materialiter importat fomitem concupiscentiæ, & vulnera potentiarum, de quibus in Tract. de gratia. Quo posito sic
2. **CONCLUSIO.** Peccatum originale secundum suam malitiam essentialem proximè & immediatè recipitur in ipsa substantia anima: diffusivè tamen secundum suas proprietates, & effectus etiam recipitur proximè in voluntate, & remotè in aliis potentiis. Ita deducitur ex hac quæstione 83. S. D.

Prima pars probatur primò. In illo subiecto immediatè recipitur peccatum originale quoad suam essentiam, in quo est effectus formalis ipsius: sed ipsius formalis effectus est immediatè & proximè in animæ substantia: ergo & peccatum formale. Minor probatur. Cum juxta præced. disp. peccatum originale formaliter consistat in priva-

versione ad DEUM ut ultimum finem : ipsum verò appetitum sensitivum illo vigore, quo sub-
jiciebatur rationi : ergo sicut justitia originalis
primariò & principaliter in animæ substantia,
diffusivè verò & quasi integraliter per suas pro-
prietates in animæ potentiis recipitur ; ita pari-
ter originale peccatum primariò & immediatè in
animæ substantia, diffusivè autem & secundariò
secundùm suos effectus in animæ potentiis reci-
pitur : Unde sunt illa animæ vulnera ; malitia in
voluntate, ignorantia in intellectu, fomes con-
cupiscentiæ in appetitu sensitivo. De quibus in
Tra&. de grat.

§. II.

Solvuntur objectiones.

4. **O**bjicies primò authoritatem D. Th. hic q. 82.
a. 1, in c. dicentis : *Sic ergo privatio origi-
nalis justitiæ, per quam voluntas subdebatur DEO,
est formale in peccato originali ; omnis autem alia
inordinatio virium animæ se habet in peccato ori-
ginali sicut quoddam materiale.* Ex quo sic ar-
guitur. Justitia originalis, quatenus volunta-
tem DEO subjiciens est in ipsa voluntate : ergo
etiam privatio justitiæ, quatenus voluntatem
DEO subjicientis, est in ipsa voluntate : sed jux-
ta D. Th. formale peccati originalis est privatio
justitiæ ut voluntatem DEO subjicientis ; ergo
formale peccati est in voluntate, non in substan-
tia animæ.

Respondeo. Tò per quam, intelligi radicali-
ter & causaliter, non formaliter ; sicut etiam Tò
subdebatur intelligendum est consecutivè per
modum primæ proprietatis. Unde ad argumen-
tum distinguo antecedens : justitia originalis
quatenus voluntatem DEO subjiciens est in ipsa
voluntate, est secundùm effectum secundarium,
& consecutivè concedo ; secundùm effectum pri-
mariū, nego : eodemque modo distinguo con-
sequens. Subsumptum quoque distinguo. Se-
cundùm S. Doctorem formale peccati originalis
est privatio justitiæ, quatenus voluntatem DEO
subjicientis causaliter & radicaliter per effectum
secundarium, concedo ; formaliter & per effe-
ctum primariū, nego subsumptum & conse-
quentiam.

5. **O**bjicies secundò eundem S. D. cit. q. a. 2. ad
3. quòd peccatum originale inscit diversas partes
animæ, secundùm quòd sunt partes unius totius, sicut
& justitia originalis continebat omnes animæ
partes in communi. Ergo sentit S. D. quòd peccatum
originale non tantùm sit in animæ, sed et-
iam in partibus, hoc est, potentiis ipsius.

Respondeo, sensum S. Doctores sufficienter

colligi ex adjuncta comparatione cum justitia ori-
ginali. Itaque sensus est : Peccatum originalis
integraliter sumptum, tam secundùm secunda-
rios, quàm primarios effectus, tam secundùm pro-
prietates, quàm secundùm essentiam non tantùm
afficere substantiam animæ, sed etiam potentias
ipsius ; sicuti in eodem sensu hoc præstat justitia
originalis, quo non obstante idem peccatum me-
taphysicè formaliter, & essentialiter sumptum est
in sola animæ substantia ; unde illo ipso an in
corpore dicit : quòd omnis alia inordinatio vi-
rium animæ [præter privationem justitiæ, per quam
voluntas DEO subdebatur] se habet in peccato ori-
ginali, sicut quoddam materiale.

Objicitur tertio : Anima non est capax culpæ,
nisi mediante voluntate : ergo culpa originalis
per prius in voluntate, quàm in anima recipitur.
Antecedens probatur. Nullum voluntarium reci-
pitur in anima, nisi mediante voluntate : sed
omnis culpa etiam originalis, est voluntaria ; ergo
nulla culpa nisi mediante voluntate in anima
recipitur.

Respondeo, negando antecedens, ejusque pro-
bationem distinguo. Nullum voluntarium reci-
pitur in anima, nisi mediante voluntate, tan-
quam causa quasi efficiente, concedo ; tanquam
subjecto, nego : ergo nulla culpa nisi mediante
voluntate tanquam causa in anima recipitur,
concedo, sic enim voluntate Adami mediante
macula originalis contrahitur ; tanquam subje-
cto, nego consequentiam.

Intas. In causis immanenter operantibus, id-
em est subjectum termini & operationis : [sicut
ideo verbum mentis est in intellectu, & impulsus
in voluntate] ergo sicut malitia actualis peccati
immediatè recipitur in voluntate, sic etiam mali-
tia habitualis peccati tanquam terminus illius ;
& consequenter culpa peccati originalis median-
te voluntate non solum ut causa, sed etiam ut
subjecto in anima recipitur.

Respondeo, distinguendo majorem. In cau-
sis immanenter positivè effectivè & directè cau-
santibus terminum, idem est subjectum operatio-
nis & termini [quod probant instantiæ adductæ]
concedo majorem ; privativè, defectivè & indi-
rectè causantibus, nego antecedens & conse-
quentiam : quia per peccatum actuale non nisi
defectivè, privativè & indirectè causatur priva-
tio gratiæ sanctificantis, quæ est macula peccati
habitualis terminativè voluntaria ; in quantum
voluntaria averfio ab incommutabili bono ratio-
ne directæ oppositionis cum efficaci conversione
ad illud habet indirectam, sed tamen metaphysi-
cam repugnantiam & impossibilitatem quæ
gratia Divina ; de quo in Tra&. de gratia.

ARTICULUS II.

*Utrum Beatissima Virgo Maria contraxerit debitum
peccati originalis ?*

SUMMARIUM.

1. Quid intelligendum nomine Immaculata Con-
ceptionis ?
2. Quanta certitudo Immaculata Conceptionis ?
3. Admittendum in B. Virg. aliquod debitum.
4. Divisio debiti in proximum & remotum.
5. Utriusque debiti differentia.
6. Sententia negans debitum probatur authoritatè.
7. Et ratione.

8. *Contraria statuitur, & probatur auctoritate.*
9. *Occurritur evasioni Adversariorum.*
10. *Opponitur auctoritas SS. P.P.*
11. *Mors & propagatio probant debitum proximum.*
12. *Item solius Christi exceptio, & ratio exceptionis.*
13. *Stante prævisione Christi post peccatum non potest negari debitum proximum.*
14. *Sine debito proximo non bene salvatur Christi redemptio.*
15. *Responsio Adversariorum refellitur.*
16. *Debitum proximum probatur ex gratia præservativa.*
17. *Responsio Adversariorum refutatur.*
18. 19. *Decretum seu pactum conditionatum sub obligatione meritorum Christi est impossibile.*
20. *A posteriori probatur debitum proximum peccati.*
21. *Beatissima Virgo non comprehenditur sub lege communi quoad executionem & actualem contradictionem.*
22. *Oppositæ auctoritates exponuntur.*
23. *Peccata in Adamo non est vera intrinseca macula.*

§. I.

Præsupposita.

1. **S**uppono primò: Nomine Immaculatæ Conceptionis debere intelligi infusionem animæ B. V. in instanti debite organizationis factam cum omnimoda exclusione peccati originalis: nam iste sensus DD. de hoc mysterio loquentium in cathedris; iste sensus fidelium illud venerantium in templis; iste Summ. Pontiff. & Ecclesiæ sensus in approbatione officii de Immacul. Concept. ubi habentur hæc verba: *Tota pulchra es amica mea, & macula originalis non est in te.* Item: *In tua conceptione Virgo immaculata fuisse.* Unde etiam Sixtus IV. & Gregor. XV. prohibuerunt uti nomine Sanctificationis, aut alio quocunque, quàm Conceptionis.

2. **S**uppono secundò: Veritatem Immaculatæ Conceptionis DEI Genitricis tanquam moraliter [licet nondum de fide] certam, quantà nempe certitudine certum est, Beatissimam Virginem esse in sanctitate natam, & cum corpore in cælum assumptam; siquidem Ecclesiæ non minùs festum Immaculatæ Conceptionis toto orbe celebrandum festivo cultu proponit, quàm festa Nativitatis & Assumptionis; suntque in honorem, & sub patrocinio Immaculatæ Conceptionis institutæ sacræ familiæ, sodalitates, officia, concessæ pro ipsæ Indulgentiæ, &c. ex quo moralis certitudo hujus præsententiæ deducitur argumento nostri Ludovici Blossii in sac. an. fid. c. 5. *Quidquid Ecclesiæ Catholica universaliter colendum proponit, est certò verum & sanctum:* sed Ecclesiæ Catholica Conceptionem B. V. tanquam immaculatam & sanctam universaliter colendam proponit & præcipit, non minùs quàm Nativitatem, ejusque in Cælum Assumptionem; ergo est certò talis. Huic festo initium dedere in Hispania S. Ildefonsus; in Anglia Anselmus SS. PP. & Patres Benedictini. Ille in l. de perpet. Virg. pro Immacul.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

lata Conceptione sic loquitur: *Maria verò, quia benedicta, culpam corruptionis non habuit, propterea Christum non in dolore, nec sub corruptione genuit.* S. verò Anselmus l. de Conceptu Virg. c. 5. in illud Apostoli Rom. 5. *in quo omnes peccaverunt,* ista habet: *Vera utique sententia, & cui contradicere nefas esse pronuntio: sed cum eminentiam gratiæ DEI in te considero, sicut te non intra omnia, quæ facta sunt, inestimabili modo contueor, sic nec lege aliorum in tua formatione demeritam fuisse opinor, singulari & humano intellectu impetrabili Divinitatis virtute & operatione ab omni peccati adjunctione liberrima.* Ec c. 18. *Quia decebat, ut conceptio purissima foret; nempe decens erat, ut eà puritate, quàm major sub DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret.* Cum ergo totius Ecclesiæ communis consensus pro veritate Immaculatæ Conceptionis conspiret, luculenti de eadem veritate libri sint editi, & à Summ. Pontiff. impostum contrariæ opinioni silentium: quia nimirum, ut inquit D. August. epist. 118. c. 5. *de eo, quod universa Ecclesiæ facit, disputare, insolentissime insanie est;* Hinc relicta hujus veritatis ulteriori probatione alteram quæestionem discutiendam suscipimus, an Beatissima V. habuerit debitum contrahendi peccatum originale proximum vel remotum? Ubi

Suppono tertio. Cum sit de fide, Beatissimam Virginem non minùs, quàm alios homines fuisse verè & propriè à Christo redemptam, ipsique omnem sanctitatem & prædestinationem esse fundatam in meritis Christi, ideo necessariò admittendum esse aliquod saltem debitum contrahendi peccatum originale, cum hoc sit redemptionis objectum, & ut inquit S. D. in 4. d. 43. a. 4. ad 3. *dimisso debitorum, & liberatio à malo non possit intelligi, quòd aliquis sine debito, vel immunis à malo nascatur.* Unde etiam in precatione offic. Immacul. Concept. annexa dicitur: *Qui ex morte Filii tui prævisa eam ab omni labe præservasti.*

Ceterum illud debitum à Recentioribus distingui cœpit in debitum proximum & remotum. Proximum ille habere dicitur, qui in Adamo tanquam capite morali totius humanæ naturæ vi pacti & decreti Divini contentus, per Adami peccatum jus amisit in sua conceptione recipiendi gratiam & justitiam originalem, & necessitatem contraxit habendi maculam peccati originalis, seu privationem justitiæ originalis, nisi speciali privilegio eximatur, & à tali macula præservetur. Quæ de causâ habentes debitum proximum, dicuntur in Adamo peccasse, non quasi in seipsis intrinsecè aliquam peccati maculam contraxerint; sed quia propter primum Adami peccatum tota universitas hominum seu natura ex Adamo propaganda amisit jus justitiæ originalis, & deberet suo tempore vi naturalis propagationis in omnibus & singulis suis membris concipi intrinsecè inquinata privatione justitiæ originalis. Debitum remotum habere dicitur, qui quidem debuisset includi in generali pacto & decreto de amissione justitiæ originalis, & transfusione peccati, actu tamen non fuit inclusus, eò quòd sub conditione meritorum Christi talis persona fuerit excepta à generalitate legis, quoad partem saltem odiosam de transfusione peccati.

M m

Unde

5. Unde prima differentia inter utramque sententiam est, quod in prima sensus decreti Divini est iste: Ego te Adame nunc constituo caput totius generis humani, ita, ut non tantum omnes homines à te naturam, sed etiam hanc felicitatem, justitiamque, in qua te collocavi, & tandem vitam æternam accipiant, si in observantia meorum præceptorum perseveraveris. Si verò præceptum meum prævaricatus fueris, peccatum tuum non tibi tantum, sed & omnibus ex te nascituris sit in ruinam, amissionem hujus justitiæ, felicitatis, immortalitatis atque exclusionem à vita æterna. Altera verò sententia pacto adjicit conditionem, idque sic exponit: Ego volo, ut tua voluntas sit moraliter voluntas omnium posterorum tam in ordine ad transfundendam justitiam, si perseveraris, quam ad transfundendam malitiam, si peccaveris, exceptâ hac personâ individua, si pro ipsa Christus voluerit offerre sua merita, ubi quidem per generalitatem pacti Beatissima V. fuisset comprehendenda sub Adamo tanquam capite morali quoad partem odiosam de transfusione peccati, si Christus sua merita non obtulisset [quod vocat debitum remotum] ne tamen actu comprehenderetur sub ipso, atque ita cum tota natura haberet necessitatem contrahendi peccatum [quod est debitum proximum] sufficienter cautum fuit in virtute exceptionis & conditionis oppositæ, per quam etiam sufficienter dependebat à meritis & redemptione Christi.

Secunda differentia est, quod prima sententia admittit, Adamum fuisse caput morale respectu Beatissimæ Virginis, eamque in Adamo peccasse; hoc enim non significat aliquem defectum actuale in intrinsicè maculantem, aut inhaerentem, sed solum potentiam & debitum contrahendi per extrinsecam denominationem à peccato Adami, prævisum in signo antecedente prævisionem omnis macule actu contractæ, & intrinsicè receptæ. Unde aliud est dicere, Adamum in Beatissima Virgine non peccasse, & aliud, B. V. in Adamo non peccasse: nam prima propositio tantum significat, quod B. V. de facto non incurrit labem originalem propter Adami prævaricationem, altera verò significat, B. V. ne quidem propter Adami peccatum amisisset jus ad gratiam, aut habuisse debitum incurrendi hanc maculam.

Tertia differentia est, quod prima sententia admittit, B. V. comprehensam fuisse sub pacto Divino tam quoad partem favorabilem de transfusione justitiæ, quam quoad partem odiosam de transfusione peccati: & ideo absolute concedit, B. V. fuisse filiam Adæ tam naturaliter, quam moraliter. At verò secunda sententia admittit fuisse comprehensam sub pacto quoad partem favorabilem, quoad partem verò odiosam dicit fuisse non actu comprehensam, sed tantum comprehendendam, si Christus sua merita pro B. V. non obtulisset.

Quarta differentia est, quod secunda sententia necessariò præsupponit Christi existentiam prævisam in Divina scientia, antecedenter ad prævisionem peccati Adami, nam prius naturâ concipitur pactum cum Adamo initum, quam lapsus Adami: atqui in pacti ipsius conditionali clausula [si Christus sua merita obtulerit] jam suppo-

nitur existentia Christi: ergo hæc etiam supponitur ante prævisionem & existentiam peccati. Prima verò sententia hanc prioritatem nequam supponit: neque tenetur admittere. Hæc ita positus sit

§. II.

Proponitur sententia negans debitum proximum.

Pro prima & negante sententia, quæ notâ 6. primum tempestate invaluit, Salmanticenses referunt, Lezanam, Granadum, Penasofam, & quosdam alios. Citantur etiam pro hac sententia Scotistæ in communi; sed an verè? infra videbimus.

Probatur primò: Lex incurrendi peccatum originale non est lata pro Virgine: ergo non habuit debitum proximum. Antecedens probatur ex quodam Responsorio Officii à Sixto IV. in Extrav. eam præcellâ. de Reliq. & vener. SS. ubi locus Script. Esther 15. *Non pro te, sed pro omnibus hæc lex constituta est; ita Virgini mysticè applicatur: Omnes moriemini, quia in Adamo peccavistis; tu verò ne timeas, ô Maria, invenisti gratiam apud DEUM; non enim pro te, sed pro omnibus hæc lex constituta est. Accedit auctoritas D. Anselmi dicentis: Sic te nec lege alienam in tua formatione demeritam fuisse opinor: ergo fuit exempta à lege.*

Secundò. In antiph. superius relata dicitur: *Eam ab omni labe præservasti.* Sed DEUS non præservasset ab omni labe, nisi Virginem præservasset, ne peccaret in Adamo; ergo, Hoc pertinet illud D. Anselmi de Concept. Virg. c. 11. *Deipara eâ puritate vivere debet, quæ sub DEO major nequit intelligi.* Sed major utique est puritas, si Beatissima Virgo non peccavit in Adamo, adeoque caret debito proximo peccati: ergo, S. Ildesonus quoque l. de Virg. Marie dicit: *Eam in totum fuisse extraneam à male dicto primo damnationis: sed non fuisse in totum extraneam, si saltem peccasset in Adamo.* D. Cyprianus serm. de Nativitate Christi inquit: *Innoxiam assequi non decuit; nec sustinebat justitia, ut illud electionis communibus laxaretur injuriis, quoniam plurimum à cæteris differens naturâ communitabatur, non culpâ: ergo debebat eximi à culpa Adami omnibus communi.* D. Augustinus l. de nat. & grat. cap. 36. *Exceptâ itaque S. Virgine Adæ R. I. A. de qua propter honorem Domini nullam propositus, cum de peccatis agitur, habere volo questionem; inde enim scimus, quod ei plus gratia collatum fuerit ad vincendum ex omni parte peccatum, quæ concipere ac parere meruit eum, quem consuevit nullum habuisse peccatum.*

Probatur tertio. Maxime decuit Beatissimam Virginem præservari etiam à debito peccati; idque DEUS potuit: ergo præsumendum est, à DEO fuisse præservatam. Antecedens quoque ad primum membrum probatur primò: quia est magna vilitas habere necessitatem incurrendi peccatum: & quidem major vilitas & turpitas quam habere fomitem peccati: quia iste tantum inclinatur in materiale peccati: illa verò etiam necessitat ad formale peccati: ergo sicuti decuit

Beatissimam

Beatam Virginem liberari à fomite peccati, & ab actuali contractione peccati originalis; quia utrumque est magna deformitas; ita etiam decuit illam à debito proximo peccati liberari.

Alterum membrum antecedentis etiam ostenditur: Si qua foret ratio, cur DEUS juxta ordinem presentis Providentiæ non potuisset Virginem liberare à debito proximo, esset ista, quod juxta hunc ordinem deberet esse redempta per mortem & Sanguinem Christi; non autem esset redempta, quia pactum Divinum cum Adamo, & prævisio seu permissio peccati originalis est prior prævisione mortis & passionis Christi: Si ergo B. V. fuisset exempta à pacto & peccato Adami, fuisset liberata antecedenter, adeoque independentem ad mortem & passionem Christi, nec proinde propriè foret redempta. Sed hæc ratio nil obest: ergo. Minor probatur. Potuit Decretum Divinum, seu pactum cum Adamo initum esse conditionatum circa personam B. Virginis, hoc modo, ut DEUS diceret: Volo ut Adami voluntas sit moraliter voluntas omnium ipsius posterorum, sive ad transcendendam justitiam, sive ad transcendendam culpam; excepta tamen hæc determinata personâ, si Christus [qui in ordine intentionis supponitur prius prævisus & intentus] pro illa sua merita offerre voluerit. Sed hoc casu Virgo Beatissima est propriè redempta, quia quamvis ipsi per appositam conditionem cavebatur, ne actu esset comprehensa in illo pacto, quoad partem odiosam de transusione peccati: tamen etiam pro illo signo nondum erat actu liberata, sed primum pro signo posteriori; quo Christus pro ipsius præsertione obtulit sua merita, ac proinde fuit dependentem à meritis Christi præserta.

Si dicas. B. V. pro illo signo, quo pactum cum Adamo fuit prævisum, & decretum, ab illo non fuit actu exempta: ergo fuit actu comprehensa. Nego consequentiam. Tantum enim sequitur fuisse comprehendendam, nisi Christus sua merita offerret. Cum autem in signo posteriori Christus obtulit sua merita, purificata conditio de presenti dedit effectum etiam pro præterito, sive pro illo signo, in quo erat prævisio pacti cum Adamo: ita enim & in humanis contractibus, aut pactis usuvenit, ut rati habitio, vel aliqua conditio impleta det effectum præteriti, & retrorahatur ad tempus initi contractus, pacti &c. juxta textum in L. potior 11. §. 1. ff. qui potiores in piguore: ubi dicitur: *Cum semel conditio exiterit, perinde habetur, ac si illo tempore, quo stipulatio inserpstra est, sine conditione facta esset.*

Confirmatur primò: Magis dedecet B. Virginem in Adamo peccasse, quam aliquando peccasse venialiter: ergo si dignitas maternitatis ipsam eximit ab omni culpa veniali; multò magis à peccato in Adam commissio.

Confirmatur secundò. Est offensio piarum aurium, dicere, quòd Beatiss. Virgo in Adamo peccaverit, adeò que fuerit peccatrix, maculata, immunda, DEO inimica, &c. sed hæc offensio non aliter evitatur, quam si negetur debitum proximum: ergo non est asserendum.

Confirmatur tertio. Argumenta, quæ probant immunitatem B. V. ab actuali contractione

R. P. Mezg. Schol. Tom. II.

peccati originalis, probant etiam immunitatem à debito illius; & e contra, quæ oppugnant immunitatem à debito, pariter oppugnant immunitatem ab ipso peccato originali: ergo pro majori confirmatione piæ & receptissimæ sententiæ, de Beatissimæ Virginis immunitate à peccato originali, tenendum est, ipsam pariter immunem fuisse à debito peccati originalis.

§. III.

Præfertur sententia affirmans debitum proximum.

CONCLUSIO. Virgo Beatissima non fuit ex-

empta à debito proximo peccati originalis. Est communissima doctrina tam SS. PP. quam Theologorum, quorum plurimos vide apud Salmanticens. tr. 13. disp. 15. dub. 4. §. 3. & 4. Ipse etiam Scotus, insignis propugnator Immaculatæ Conceptionis, verbis admodum claris in nostram concedit sententiam: namin 3. dist. 3. q. 1. cum Authoritates PP. quæ advertari videntur, reculisset, subjicit: *Ita exponenda sunt auctoritates, quod omnes naturaliter propagari ab Adam sunt peccatores, id est, ex modo, quo habent naturam ab Adam, habent unde careant justitiâ debitâ, nisi eis aliunde conferatur.* Hanc quoque sui Subtilis Doctoris mentem fuisse, agnovit ipsius Scholasticus Hugo Cavellus: *Docet, inquit, modum solvendi omnes Sanctorum auctoritates, que universaliter neminem excipiunt ab originali, quia intelliguntur quoad debitum: omnes enim naturaliter concepti, habent unde contrahant originale ex vi sua conceptionis, nisi ex privilegio aliquis excimatur, &c.*

Si dicas: Scotum loqui de necessitate contrahendi peccatum originale solum in radice, moxves quaestionem de nomine: quod enim in radice appellas, hoc ego eodem jure & sensu voco in debito. Et ideo hanc utramque vocem, tanquam synonymam conjunxit ex eadem schola præclarus Doctor, & Ecclesiastes Didacus de la Vega in Conc. Dom. Pall. dicens: *DESPERA VIRGO MARIALA etsi peccatum nullum sive originale, sive actuale habuerit, contraxit tamen illud NB. in radice, & in debito.*

Probatur autoritate simul & ratione primò. Beatissima Virgo peccavit in Adamo: ergo habuit debitum proximum. Antecedens probatur primò: quia Apostolus eadem universalitate loquitur de morte, & peccato hominum in Adamo; quâ loquitur de reparatione hominum per mortem & redemptionem Christi. Inde enim 2. Corinth. 5. facit hanc consequentiam: *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Rom. 3. *Omnes enim peccaverunt, & egent gloriâ DEI.* Ibidem c. 5. *Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ &c.*

Secundò, quia teste Jo. à S. Th. Pelagius in Concilio Palæstino fuit jussus abjurare istum articulum, quòd per mortem, & prævaricationem Adam non omne genus humanum moriatur.

Dices. Sicut est fundamentum excipiendæ B. V. ab universalibus locutionibus adstruentibus actualem contractionem peccati originalis; sic

M m 2

pariter

pariter esse fundamentum eandem excipiendi à debito proximo: ideoque sufficere ad veritatem illarum propositionum, quòd B. V. debuisset in Adamo peccare, nisi fuisset excepta in pacto conditionato.

Sed contrà est primò. Quòd fundamentum eximendi B. V. à peccato originali actu contracto præbet ipsemet Apostolus, cum dicit Rom. 5. *In quo [hoc est Adam] omnes peccaverunt.* Per quæ expressè significat, se loqui de peccato Adami comprehendente totum genus humanum, quo omnes homines extrinsecè denominantur peccatores in Adamo, & debitores ipsam intrinsecè maculam peccati in sua conceptione contrahendi, adeòque etiam reliqua, quibus affirmat, *omnes esse mortuos*, commodè exponuntur de morte, vel in se, vel in Adamo: Atqui nullum præbet fundamentum eximendi B. V. à debito proximo, sive à morte & peccato in Adamo commisso: imò destruit omne tale fundamentum. Nam primò idem Apostolus Rom. 3. *Iustitia DEI*, inquit, *per fidem Jesu Christi in omnes*, & *super omnes, qui credunt in eum*; *non enim est distinctio, omnes enim peccaverunt, & egent gloria DEI*, hoc est, interprete D. August. l. 2. hypogr. gratià justificationis. Et c. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Ubi Apostolus negat esse faciendam distinctionem & exceptionem à necessitate salutis, & justificationis accipiendæ per fidem in Christum: eò quòd omnes peccaverint: ergo cum B. V. non excipiatur ab universalitate eorum, qui justificari debent per fidem in Christum, pariter non debet excipi ab universalitate eorum, qui peccaverunt in Adamo: cum aliàs causalis Apostoli non subsisteret. Rursus sicut in priori textu Apostolus conjungit universalitatem salvandorum per fidem in Christum cum universalitate peccantium, sic in secundo conjungit universalitatem morientium, cum universalitate eorum, qui peccaverunt. Unde sicuti nullum est fundamentum excipiendi Beatissimam Virginiam ab universalitate morientium, cum actu subierit mortem, ita neque ab universalitate eorum, qui in Adamo peccaverunt.

Secundò. Eodem c. 5. eadem omnino extensione & universalitate comprehendit peccatores in Adamo, & justificatos per Christum, in situ comparatione inter meritum Christi, & peccatum Adami: *Sicut*, inquit, *per unius delictum in omnes homines in condemnationem*; sic & *per unius justitiam in omnes homines in justificationem*: ergo sicuti B. V. non potest excipi ab universalitate secundæ propositionis, ita nec primæ.

Tertiò I. Corinth. 15. *Per hominem*, inquit, *mors, & per hominem resurrectio mortuorum, & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.* Ubi Apostolus de omnibus, qui in Christo sunt resurrecturi, eadem extensione & universalitate in Adamo per peccatum mortuos esse affirmat.

10. Contrà est secundò: quòd in SS. Scripturarum expositione standum est communi doctrinæ, & sensu SS. PP. sed isti ab universalitate Apostolicæ doctrinæ de peccato & morte in Adamo so-

lum Christum excipiunt, imò expressè B. V. comprehendunt: ergo B. V. non potest excipi à debito proximo contrahendi peccatum originale. Minor probatur. Nam D. Augustinus exponens textum Apostoli proximè allegatum l. 6. cont. Julianum c. 12. *Omnes ergo*, inquit, *ad mortem per Adam, omnes ad vitam per Christum*; *quia sicut in Adam omnes moriuntur, ita in Christo omnes vivificabuntur, id est, ex prima origine generis humani nemo ad mortem, nisi per Adam, & nemo per Adam, nisi ad mortem: & nemo ad vitam, nisi per Christum, & nemo per Christum nisi ad vitam*: ergo sicuti Christus omnibus se regnandis est causa vitæ; sic Adamus omnibus ex suo semine generandis fuit causa mortis. Hac ipsum colligit præfatus S. Pater ex consequentiâ, quam habet Apostolus 2. Corinth. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Nam l. 20. de Civit. c. 6. ita exponit: *Omnes mortui sunt in peccato, nemine profusus excepti.* Et loco cit. c. 1. *Per hoc unus*, inquit, *pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt, ostendens fieri non potuisse ut moreretur, nisi pro mortuis.* Ex hoc enim probavit omnes esse mortuos, quia pro omnibus mortuus est unus. Vide, quia consequens esse voluit; ut intelligatur omnes mortui, si pro omnibus mortuus est, &c.

Idem D. August. sup. psal. 34. conc. 2. ad illa: *Ego autem cum mihi molesti essent &c.* ita loquitur. *MARIA ex Adam mortua propter peccatum Adæ, Adam mortuus propter peccatum, & caro Domini ex Maria mortua est propter delicta peccata.* Unde

Probatur secundò nostra conclusio. Si B. Virgo caruisset debito proximo, tunc fuisset immunitas à morte, neque caro ipsius fuisset ex propagatione peccati: consequens est absurdum & repugnat dictis SS. PP.; ergo & antecedens. Sequela quoad primum membrum probatur ex D. Augustino tum in textu primò adducto, ubi dicit, *Mariam mortuam propter peccatum Adæ*, tum in l. 4. cont. 2. epistolâ Pelagii c. 4. *Per mortem sine meritis mortis de uno solo Mediatore DEI & hominum homine Christo JESU Catholica fides novit.* Et l. 2. de pecc. merit. c. 35. *Tenuimus indeclinabilem fidei confessionem: solus unus est, qui sine peccato mortuus est propter nostra peccata: ergo juxta D. Augustinum præter unicum mediatorem Christum omnes alii, quicumque mortem subeunt, illam subeunt ex meritis mortis.* Et quomodo ex meritis, nisi ex peccato Adami car. quam causa demeritoria? adeòque & B. Virgo comprehensa erat in ista causa demeritoria mortis.

Quoad secundum membrum probatur eadem sequela, quia ex nulla alia ratione potest dici caro esse ex propagatione peccati, nisi quia generatur virtute seminis corrupti, & privati vigore propagandi justitiam originalem, vel quia generatio trahit secum inquinamentum peccati, nisi divinitus impediatur: atqui ista privatio dependet à peccato Adami tanquam causa morali: ergo sublato influxu morali ex peccato Adami, consistit in sententia negante debitum proximum, consequens est, ut etiam caro non generetur ex propagatione peccati. Minor principalis quoad mortem

mortem est certa: quoad propagationem probatur pariter auctoritate D. Augustini l. 10. de Gen. ad litter. c. 18. ubi ait: *Quid coinquinatius illo utero Virginis, cuius caro NB, etiamsi de peccati propagatione venit, non tamen de peccati propagatione concepit.* Et S. Fulg. l. de Inc. Chr. c. 6. *Hec est gratia, quâ factum est, ut DEUS, qui venerat peccata tollere, homo conciperetur, atque nasceretur in similitudine carnis peccati de carne peccati. Caro quippe MARIÆ, que in iniquitatibus fuerat humanâ solemnitate concepta, caro fuit utique peccati, quæ Filium DEI genuit in similitudinem carnis peccati.*

12. Roboratur prædictum argumentum primò: Exceptio alicujus à lege communi firmat regulam in contrarium, præcluditque locum, ne quis alius intelligatur exceptus; ut est receptum juris principium l. *quæsitum* 12. §. *idem respondit. L. cum de lanionis* 17. §. *si quis fundum. ff. de fundo instructo. L. ex eo* 18. ff. *de testibus.* Cùm ergo SS. PP. solum Christum excipiant à communi lege peccati, eumque solum immunem asserant ab omni debito peccati, manifestum est, neminem alium ab ipsis excipi.

Secundò. Ratio, cur SS. PP. Christum excipiunt à debito omnis peccati, est, quia solus ille virtute Spiritus S. de Virg. MARIA conceptus est absque seminali propagatione ex Adamo: ita sensisse D. Ambrosium testis est ipsemet S. Augustinus l. 2. contr. Julianum c. 9. *Dicit beatus Ambrosius, unum solum hominem mediatorem DEI & hominum, NB. eo quod sit natus ex Virgine, nec senserit nascendo peccatum, generationis obnoxia vinculis non teneri.* Qui S. P. Augustinus l. 1. de nupt. & concupisc. eadem habet. *Sine carnis concupiscentia nasci voluit, qui futurus erat sine peccato: ut hinc etiam doceret, omnem, quæ de concubitu nascitur, carnem esse peccati: NB. quandoquidem sola, quæ non inde nata est, non fuit caro peccati.* Et S. Leo serm. 5. de Nativit. *Cùm sola conditio nascendi in cunctis esset vario peccandi, solus inter filios hominum Dominus JESUS innocens natus est, quia solus sine carnis concupiscentia pollutione conceptus est.* Jam verò ad eos tantum exceptio à regula communi pertinet, quos causa & ratio exceptionis comprehendit: atqui hæc solum Christum, non B. Virginem comprehendit, ut certum est: ergo exceptio ad B. V. extendi non debet.

13. Probatur tertio. Si B. Virgo fuisset exempta à proximo debito peccati originalis, in virtute pacti conditionati ipsam eximentis & excipientis si Christus sua merita offerret, tunc Christus fuisset prævisus ante lapsum Adam: sed non fuit prævisus, aliâ contra expressam doctrinam Doct. Angelici, contra Script. quoque & PP. auctoritates, Christus venisset, etiamsi Adam non peccasset, prout ex instituto disputabitur in Tract. de Incarnatione: ergo non potest dici, B. V. fuisset exemptam à debito proximo culpæ originalis.

14. Probatur quartò. Si B. Virgo non habuisset debitum proximum, non fuisset propriè redempta à Christo: consequens est absurdum: ergo. Sequela probatur. Tunc non fuit propriè redempta, quando non comprehendebatur sub ob-

jecto & materia redemptionis: sed si non habuisset debitum proximum, non fuisset comprehensa sub objecto & materia redemptionis: ergo. Minor probatur: Objectum & materia redemptionis est peccatum Adami tanquam peccatum totius naturæ, seu tanquam inducens reatum, & debitum ut singuli ex ipso nascituri concipiatur cum privatione originalis iustitiæ: sed B. V. non fuisset comprehensa sub hoc debito & reatu: ergo non fuisset comprehensa sub objecto & materia redemptionis.

Respondent, B. Virginem non fuisse quidem 15. comprehensam sub objecto redemptionis absolute, bene tamen conditionatè, sub conditione nimirum, nisi Christus in posteriori naturâ pro ipsa sua merita offerret.

Sed contra est primò: quòd ista conditio supponit prævisionem Christi ante lapsum Adami, quòd dici non potest.

Contra est secundò: quòd ipsa oblatio meritorum Christi habeat pro objecto naturam habentem reatum incurrendi & contrahendi labem peccati originalis. Unde hæc exceptio à generali pacto sub conditione, si Christus sua merita obtulerit, evertit seipsam, cùm illa oblatio sit pro iis, qui sub generali pacto absolute continebantur.

Contra est tertio: quòd istius conditionati pacti nullem prorsus est fundamentum in S. Script. & PP. bene autem in contrarium, ut latè ostendimus, & mox ulterius deducemus.

Contra est quartò. Possimum fundamentum B. Virginem eximentis ab originali peccato, actu contracto, literaliter indicatum in S. Scr. est Genes. 3. ubi DEUS ad Serpentem dixit: *Inimicitias ponam inter te & mulierem, ipsa conteret caput tuum:* atqui hoc decretum Divinum præsupponit lapsum Adami, adeoque & pactum cum ipso initum: nam pro causali DEUS præmisit: *quia fecisti hanc rem, hoc est, quia mediante Eva seduxisti Adamum, & in ipso totum genus humanum.*

Probatur quintò: Tunc Beatissima Virgo habuit proximum debitum peccati originalis, quando in primo instanti suæ conceptionis fuisset obnoxia peccato, nisi præservata fuisset per gratiam: sed fuisset: ergo. Minor probatur. Posito, quòd DEUS Beatissimæ Virgini in primo instanti conceptionis non contulisset gratiam impeditivam peccati, vel habuisset puram negationem gratiæ, vel privationem ipsius? Non secundum, quia hoc ipso habuisset debitum incurrendi privationem, adeoque & culpam originale. Non primum, quia sic fuisset in statu puræ naturæ, quemadmodum fuisset Adamus, vel Angelus, si fuissent sine gratia: sed hoc admitti non potest: primò, quia hoc est contra legem & providentiam DEI ordinariam, humanam naturam elevantis in finem supernaturalem. Secundò: quia hac ratione gratia B. Virgini in primo instanti collata non esset redemptiva & præservativa; quemadmodum nec gratia Adamo innocenti & angelo collata est talis, hoc ipso, quia non impedit sui privationem & culpam, sed simplicem negationem.

Tertio: quia carentia formæ unâ cum debito habendi

habendi illam formam est privatio : sed absentia gratiæ in hoc casu in B. V. fuisse conjuncta cum debito habendi illam formam, siquidem hoc debitum pertinet ad perfectionem naturæ elevatæ ; cujus utique pars fuit B. V. nec est ullum fundamentum ab illo B. V. excludendi. Quarto : quia aliàs Virgo non fuisset à peccato præservata per gratiam, quæ ipsi fuit data in instanti suæ conceptionis ; quia etiam illa non fuisset data, tamen non fuisset concepta in peccato, sed in puris naturalibus.

17. Respondent in illo casu, quo DEUS in primo instanti animationis gratiam redemptivam animæ B. V. non infudisset, habituram fuisse privationem gratiæ, & culpam originalem, quia tunc necessariò deberet supponi, quòd Christi mors & passio pro B. V. exemptionem non fuissent oblata, & acceptata, adeòque fuisset comprehensa in pacto etiam quoad partem odiosam, & consequenter etiam in peccato Adami.
18. Verùm contra hanc responsionem multa militant. Contrà enim est primò : Vel oblatio meritorum mortis, & passionis Christi debuisset fieri ante, vel post prævisum Adami peccatum. Si ante, tunc Christus etiam ut passibilis venisset Adamo non peccante : siquidem prævisio passionis fuisset independens à prævisione peccati, quòd nec Adversarij concesserint ; si post, tunc sequeretur, quòd Christus fuisset author peccati originalis in Beatissima Virgine, si noluisse pro ejus exemptione offerre sua merita : consequens est absurdum : ergo. Sequela probatur : Illa culpa originalis causaretur & resularet moraliter, vel ex vi primi peccati Adami ceu capitis, vel ex vi denegatæ exemptionis ? Non ex vi primi peccati : quia illius moralis influxus & denominatio tantùm illos tangebatur, respectu quorù Adamus erat caput morale ; non autem erat caput morale respectu Beatissimæ V. saltem quoad partem odiosam, dum actu peccaret, sed neque finito actu peccati, ubi Adam jam desinit esse caput morale pro tota posteritate ; ergo si denegato beneficio exemptionis in posteriori instanti B. Virgo contraxisset culpam originalem, illa adscribenda foret ei, per quem stetit, ut conditio in pacto inclusa non impleteretur : sed ex parte Christi stetit, quòd minùs poneretur conditio exemptionis inclusa in pacto : ergo ipsi tanquam causa fuisset adscribenda culpa originalis : sicuti, si, Titio hærede instituto sub conditione si Cajus consenserit, Cajus consensum denegaret, eidem ceu causæ adscriberetur denegatio hæreditatis : & tunc haberet locum illud axioma : Sicut affirmatio est causa affirmationis, sic negatio est causa negationis.
- Contrà est secundò : quòd istud pactum conditionatum, *Volo ut sis caput morale omnium posterorum excepta hæc determinatà personà, si pro illa Christus merita suæ passionis obtulerit*, sit absque fundamento Script. & PP. qui nullam faciunt distinctionem inter caput naturale, & morale gratis excogitatum, imò impossibile. Cujus ratio est primò : quia, ut priùs dicebamus, oblatio meritorum Christi habet pro objecto illos, qui in Adamo peccaverunt ; non enim est opus valentibus medicis, sed male habentibus : sed B. V. in Adamo non peccasset.

Secundò : quia formalis & privativus effectus peccati ab Adamo commissi debuisset manere suspensus respectu B. Virginis, usque dum impleteretur conditio oblationis meritorum Christi, ita, ut hæc posità non esset comprehensa moraliter sub peccato Adami, illà non posità esset comprehensa, quòd rursus est impossibile ; sicut enim moralis intrinseca denominatio peccatis immediatè consequitur, & afficit personam Adami, sic etiam extrinsecè afficit naturam in Adamo contentam, cum sit impossibile, ut possit ab alia, quàm Adami voluntate dependere.

Tertiò : quia, ut priùs dictum, hoc pactum conditionatum faceret Christum auctorem peccati, nam in pacto conditionatis, in quibus conditio dependet ab alia, quàm pacifcentis voluntate, non sequitur effectus, nisi dependenter ab illius voluntate, qui potest ponere & impleere conditionem, uti ostensum in priori exemplo ; cum ergo pactum cum Adamo initum de transfusione peccati esset conditionatum, nisi videlicet Christus offerret sua merita, quæ conditio utique non dependebat ab Adami voluntate, sed Christi : etiam transfusio peccati in casu, quo Christus denegaret oblationem meritorum, esset adscribenda voluntati Christi, quòd implicat. Imò verò transfusio peccati non fuit objectum DEI pacifcentis cum Adamo, cum sit impossibile, illam esse objectum voluntatis positivæ, qualis est decretum de transfusione justitiæ, sed tantùm potuerit ex hypothesi, quòd DEUS Adamum constituerit caput totius naturæ, etiam in ordine ad transfundendam justitiam originalem, per Adami voluntatem, justitiam peccando destruentis, indirectè causari : quæ igitur ratio potuit DEUS partem odiosam in pacto secretè à parte favorabili, ut deberet, vel non deberet incurrere peccatum, prout Christus sua merita pro B. V. vellet, vel non vellet offerre ? Exempla ad adversarij perita è rebus humanis non sunt ad rem, cum [omissis aliis differentiis] procedant de suspensione alicujus effectus poenalis, de quo debito illius ; non autem de suspensione, vel debito culpa.

Probatur sextò. Si Adam non peccasset, B. V. habuisset jus in sua conceptione accipiendi justitiam originalem, & nascendi ex semine non corrupto, immunitatem quoque à morbis, miseria & morte ; ergo ex eo, quòd Adam peccaverit, B. V. habuit debitum contrahendi culpam originalem. Consequentia probatur : Sicuti jus habendi justitiam originalem nihil est aliud, quàm denominatio extrinseca proveniens à justitia originali & modo naturali descendendi ex radice & semine instructo vigore justitiæ originalis : ita debitum proximum nihil aliud est, quàm denominatio extrinseca proveniens à peccato Adami, & modo naturali descendendi ex Adami radice infecta, & semine corrupto : nec aliunde magis SS. PP. colligunt necessitatem contrahendi peccatum originale : sed hæc forma denominationis reperitur non minùs respectu B. V. quàm aliorum hominum, quæ modo naturali sui genita extrinseca infecta, & vera filia Adami, ideoque dicitur rola ex spinis orta, sed sine spina.

Confirmatur. Si B. V. nullo modo fuisset

du con

Aut comprehensa sub lege communi & pacto quoad partem odiosam de transfusione malitiæ, non propriè ex privilegio fuisse liberata ab originali, siquidem privilegium quo aliquis eximitur à lege, supponit ipsum prius contentum sub lege. Sed neque esset ratio, cur B. V. subiaceret morti, & corporis passibilitati, siquidem isti sunt effectus ex illa lege & Adami peccato consecuti, excepto Christo Domino, quem solum SS. PP. excipiunt, ut ex SS. PP. antea ostendimus.

§. IV.

Solvuntur rationes sententia opposita.

21. **A**D primum prioris sententia fundamentum Respondeo. Legem de transfusione peccati non fuisse latam pro B. V. quantum ad executionem, & ex vi privilegii derogantis universalitati legis, fuisse verò latam pro omnibus, & sic etiam pro B. V. quantum ad vim obligatoriam legis. Aliàs potius deberet dici, non pro te, sed pro ceteris, quam pro omnibus, hæc lex constituta est. Adde, quod dispensatio & privilegium supponit personam contineri sub lege: cum ergo B. V. indigerit privilegio & dispensatione, etiam contineri debuit sub lege de transfusione peccati.
22. Ad 2. Respondeo, PP. allegatos non loqui de peccato Adami extrinsecè denominante, & de debito peccati, sed de ipso peccato originali intrinsecè contracto, quod ex aliis plurimis ipsorum testimoniis est compertum.
23. Ad 3. Respondeo, negando antecedens quoad utrumque membrum: quoad primum quidem, quia B. Virginem maximè decet, ut habeat suam sanctitatem dependentem à perfecta redemptione, morte & sanguine Christi, quæ dependentia difficilè salvatur in contraria opinione. Præterea ea, quæ decet juxta præsentem DEI legem, ex fundamento S. Script. & PP. colligi debent, sed sicuti nullum est fundamentum ex prædictis afferendi, quòd B. Virginem deceret esse immortalem, & impassibilem, ita nullum est fundamentum grave affirmandi, quòd caruerit debito proximo. Quoad alterum quoque membrum: quia quamvis absolute DEI S. potuisset tale decretum facere, tamen supposito ordine præsentis providentiæ id non potuit, prout ex probationibus constare potest. Quod de fomite peccati additur, magnam habet disparitatem: nam is intrinsecè inheret supposito, & propter vehementem inclinationem in objectum illicitum, ac rebellionem cum spiritu, magnam importat indecentiam; at illud debitum & necessitas peccati originalis tantum extrinsecè denominat, & quia tollitur per gratiam præservantem, nullo modo actualiter inheret supposito.

Ad confirmationem primam, nego antecedens: quia veniale peccatum est vera labes & macula intrinsecè efficiens, & à propria voluntate intrinsecè dependens: debitum verò peccati, quod etiam peccatum in Adamo dicitur, est tantum denominatio extrinsecè ab aliena voluntate, & non nisi extrinsecè nostrâ, dependens: non autem propriè est labes, vel macula, quæ actu inficit, sed tantum quæ deberet inficere, nec potest dici, quòd sit defectus moralis: quia peccato originali nullus defectus moralis præsupponi potest. Unde ad summum dici potest defectus naturalis, ut est, nasci ex parentibus perduellibus, qualis nihil obest sanctitati perfectæ Virg. B. siquidem reverà nata fuit ex radice infecta. Sed neque gloria Filii potest obscurare gloriam Matris: pertinet autem ad gloriam Filii, quòd Beatissima Virgo esset sanctificata per redemptionem perfectam, quæ sine debito proximo salvari commode non potest.

Ad 3. Respondeo: Dicere B. V. fuisse peccatricem, immundam &c. ideo esse offensivum piarum aurium, quia principaliter significatur per ejusmodi terminos, quòd intrinsecè in se ipsa & actu fuerit maculata &c. quod minime significatur, cum dicitur in Adamo peccasse, vel contraxisse debitum peccati originalis.

Ad 3. confirmationem Respondeo, haberi ex hucusque disputatis fundamentum cum proprietate verborum Scripturas & dicta SS. PP. de peccato loquentium exponendi de peccato in Adamo, in debito, & in potentia, negandi verò de peccato intrinsecè & actualiter contracto. Contra nullum, vel exiguum esse fundamentum negandi hoc debitum, & omnia exponendi de debito solum remoto, quod non est nisi æquivocè debitum, & potius esset, quàm est, debitum, si Christus sua merita non obtulisset. Adde ex Salmanticensibus, longè meliùs consuli B. V. honori, si illius immaculata Conceptio probetur & confirmetur salvâ dependentiâ à beneficio redemptionis & autoritate S. Script. ac SS. PP. quàm si novitius inventis exigua vel nullâ autoritate munitis fulciatur: prout Sapientissimus Theologus Franciscus Suar. to. 1. in j. 2. tract. 5. disp. 9. sect. 4. apud Salmanticenses l. cit. dub. 5. n. 183. sese super hoc puncto consulentibus rescripsit his verbis: *Addo, quemlibet prudentem Theologum Domina nostra affectum debere non inclinare ad illud extremum [quòd nempe carnerit debito proximo] quoniam ad honorem Virginis nihil refert, neque Immaculata Conceptionis Veritatem juvat, præbetq. Adversariis occasionem dicendi, non posse nos Immaculatam Conceptionem defendere, nisi declinando ad opiniones, vel censurâ dignas, vel diminuentes Christi redemptionem.* Hæc ille.

DISPUTATIO XXX.

DE

Effectibus peccati originalis ad q. 85.

CAusarum genus omne, quod ad peccatum originale concurrat, discussimus: superest, ut ejus quoque effectus dispiciamus, quorum alii sunt spirituales, alii corporales; ut enim ait Tridentinum Sess. 5. can. 1. *Totus Adam per sua pravationis offensam secundum corpus & animam in deterius est commutatus.*